

Kongsvinger Eldreråds Årsmelding 2019.

Eldrerådet 2019.

Rådet har fram til høstens kommunevalg bestått av:

May Jørgensen leder, Arne L. Hanestad nestleder, Anne Lise Gulvik, Ester Sandbæk, Hans Reum, Dag Lennart Høgberg og Reidar Tangen.

May Jørgensen ble valgt som leder og Arne L. Hanestad som nestleder for rådet da tidligere leder Geir Tjugum trakk seg fra sine kommunale verv på grunn av flytting fra kommunen.

May Jørgensen var tidligere nestleder. Dag Lennart Høgberg ble medlem etter Geir Tjugum.

Etter vedtak i det nye kommunestyret har rådet følgende sammensetning for perioden 2019-2023:

Arne L. Hanestad, Hans Reum, May Jørgensen, Ester Sandbæk, Reidun Hagerud, Dag Lennart Høgberg og Reidar Tangen.

Eldrerådet har hatt 9 møter. De har vært holdt på mandager mellom kl. 10 og 13 den uka utvalg og komiteer har hatt møter. Medlemmene har også deltatt i andre møter om forskjellige saker.

Kongsvinger kommune bruker **Acos møteportal**. Her ligger alle dokumentene til rådet og komiteer/utvalg. Rådsmedlemmene og rådets sekretær må selv følge med og bestemme hvilke saker man vil ta opp i rådet og gi innspill på.

Eldredagen i Kongsvinger ble markert 3. okt. på alle kommunens sykehjem og bokollektiver. Eldrerådet sto for markeringen på Langelandshjemmet og medlem av Eldrerådet var også til stedet ved arrangementet på Roverudhjemmet.

Eldrerådsloven, reglement og alle rådets protokoller ligger på kommunens nettside.

Eldrerådet har også egen nettside på facebook.

Reglement for Eldrerådet vedtatt av kommunestyret 10. mars 2016 er etter

kommunestyrevedtak høsten 2019 erstattet ved et nytt politisk reglement hvor Eldrerådet nå er med som et politisk organ.

Eldrerådet har en fast oppmerket plass i kommunestyresalen. Medlemmet som sitter der får talerett til saker rådet vil gi innspill på før saken åpnes. Eldrerådet har gitt innspill i mange saker. Arne L. Hanestad har hatt mange innlegg og Reidar Tangen og May Jørgensen har også hatt innlegg.

Workshop Capable er et 3-årig prosjekt som vi valgte å være med å forme da vi ble spurt. Capable prosjektet skal utforske hvordan innbyggerne kan nyttiggjøre seg egne helseopplysninger for å fremme egen helse og mestre egen sykdom. I prosjektet skal man se spesielt på utfordringene med å ha oversikt over egne legemidler, ernæring, avtaler og tjenester fra helsetjenesten. Eldrerådet kom med nyttige innspill, ideer og kommentarer til prosjektet.

Godtgjøring for oppmøte i Kommunestyret til Eldrerådets representant. Følgende innspill ble sendt til Ann Kristin Vårdal Olsen, Kongsvinger kommune: Eldrerådet anser det som

rimelig at når vi har saker som skal fremmes i Kommunestyret, skal det betales møtegodtgjørelse til Eldrerådets representant. Dette fikk vi ikke gjennomslag for.

Fjerning av gangfelt – fylkesvei 205 Roverud.

Statens vegvesen bestemte fjerning av gangfeltet ved Roverudhjemmet. Eldrerådet motsatte seg dette etter kontakt og møte med pårørendeforeningen og representant fra TRYGG TRAFIKK i Hedmark. Følgende innspill ble sendt til ordfører, rådmann og kommunalsjef samfunn:

Eldrerådet ber Kongsvinger kommune følge saken om gangfelt ved Roverudhjemmet, gjengitt i Glåmdalen 3. juni.

Denne overgangen må ikke fjernes, men sikres bedre.

Gangfeltet benyttes daglig av beboere ved HDO-boligene og sykehjemmet på deres turer med og uten rullator til «Engern» og Roverud sentrum.

Det bør heller lages flere overganger på Roverud enn at noen fjernes.

Politisk reglement.

Eldrerådet sender følgende forslag til nytt Politisk reglement for kommunen fra høsten 2019: Eldrerådet i Kongsvinger kommune skal ha 7 medlemmer:

- 5 medlemmer og varamedlemmer som er alderspensjonister, foreslått fra organisasjoner for eldre.
- 2 medlemmer med varamedlemmer blant kommunestyrets medlemmer hvor 1 medlem skal være medlem i Komite for Helse og Mestring.

Eldrerådets mandat og funksjon.

Eldrerådet er et partipolitisk uavhengig, rådgivende folkevalgt organ som har mandat til å avgi uttalelser, anmodninger og råd til kommunestyret og til saker som avgjøres i et annet folkevalgt organ. Eldrerådet skal ha alle saker som gjelder Eldres levekår med all saksdokumentasjon i god tid før behandling i kommunestyret. Eldrerådet skal sikre at Eldres syn på saker som angår eldre blir en del av grunnlaget før avgjørelsen fattes. Rådet er også en slags «vaktbikkje» som påser at Eldres levevilkår blir tilstrekkelig ivaretatt. Kommunen plikter å bruke Eldrerådet som et rådgivende organ for å sikre brukermedvirkning i saker som berører Eldres rettigheter og Eldres levevilkår.

Sakene til Eldrerådet skal komme fra kommunens administrasjon til Eldrerådets sekretær og rådsleder som sender disse ut med forslag til eventuell uttalelse. Er det tvil om en sak skal legges fram for Eldrerådet så skal den legges frem. Eldrerådet kan også ta opp egne saker. Eldrerådets uttalelser skal følge sakene når administrativ leder legger fram sakene til behandling i kommunale organ som avgjør sakene.

Lovverket for Eldreråd er lagt inn under kommuneloven.

Kurs og samlinger.

- Ester Sandbæk, Reidar Tangen, Dag Lennart Høgberg og May Jørgensen var på konferanse for de kommunale Eldrerådene i Hedmark 3.-4. april, på Scandic Elgstua, Elverum.
- Hans Reum, Reidar Tangen, Anne Lise Gulvik og May Jørgensen var på «Idedugnad og dialogmøte» i forbindelse med «Morgendagens Aktivitetssenter», 24. april.

- Arne L. Hanestad, Hans Reum og May Jørgensen var på orienteringsmøte i KK-Eindom om Demensboligene på Holt, 23. mai.
- Ester Sandbæk, Arne L. Hanestad og May Jørgensen var på Regional Fagdag, Boligsosialt arbeid i 2019, Vinger hotell 23. okt.
- Arne L. Hanestad og May Jørgensen var på «Fagdag TELMA – telemedisinsk avstandsoppfølging i Kongsvinger» 18. nov., Høyskolesenteret i Kongsvinger.
- Hans Reum og May Jørgensen var på foredrag av Tove Bye fra Pensjonistforbundet. Tema var Velferdsteknologi og «Leve hele Livet» 21. nov.

Orientering på møtene.

Følgene har orientert på møtene våre:

Anne- Lise Brenna Ording, Hilde Nygaard, Ingunn Brønbo Moss, Reidar Tangen, Hans Reum, Else-Marit Sætaberget, Cathrine Pedersen, Malin Westby Skoglund, Lars Andreas Uglem og Margrethe Haarr.

Noen innspill og råd i 2019.

Komité Helse og omsorg 22.01.2019. I følgende saker ble det vedtatt å sende innspill:

Kjøkkendrift. Eldrerådet ser positivt på pkt. 1., 2. og 3. i rådmannens innstilling i sak Kjøkkendrift i Kongsvinger, sak 002/19, men eldrerådet er uenig i forslaget pkt. 4. Demensboligene på Holt må også ha produksjonskjøkken i fellesarealene. Eldrerådet tok opp felleskjøkken for demensboligene på Bossemoen (nå Bossemoen/Holt), sak 007/18, med kommunes administrasjon i et møte tidlig i planleggingsfasen. Og rådmannen har i sin saksutredning for kjøkkendrift gitt en god begrunnelse for å legge felleskjøkken inn i planene for Demensboliger Holt. Demensboliger uten felleskjøkken er ikke framtidsrettet. Det er videre urealistisk at det er behov for kjøkken i hver leilighet og dette må hensyntas i planleggingen. Eldrerådet har tidligere hevdet og mener fortsatt at middagen bør lages på hvert enkelt kjøkken.

Trygghetsalarm. Eldrerådet ser positivt på at kommunen legger opp til bedre og mere informasjon om trygghetsalarmer. Ved denne informasjonen er det riktig at man snakker om dekning og kan gi informasjon om dekningskapasitet etter hvert som denne forbedres. Trygghetsalarmer uten god dekning kan gi falsk trygghet og må ikke forekomme.

Strategi for Helse og omsorg. Eldrerådet vil foreløpig vise til sine tidligere innspill til delplan for Helse og omsorg, økonomiplan og perspektivmelding. Eldrerådet imøteser mere informasjon om spesielt strategidokument 1 og 2 etter hvert.

Komité for Samfunnsutvikling 23.01.2019. I følgende sak ble det vedtatt å sende innspill:

Bredbåndstrategi. Eldrerådet er opptatt av at bredbåndsutviklingen skal gi alle i kommunen et godt tilbud slik at den ikke virker sentraliserende. God utbygging er viktig for balanse i bosetting og for å unngå tomme hus og forfall. Området som når flest bør komme først: Austmarka, Brandval Øst, Bergerkrysset/Skinnarbøl.

Behandling Komite for Helse og omsorg · Bofellesskap for mennesker med demenssykdom

INNSPILL:

Eldrerådet er oppgitt over det som har skjedd med prosjektet demensboliger. Først Bossemoen så Bossemoen/Holt og videre Holt med ny arkitekt og et nytt prosjekt i en prosess som vi ikke har hatt informasjon om og kontakt med. Nå er det lagt opp til en ny forsinkelse på et år uten at Eldrerådet kjenner det nye prosjektet. Eldrerådet i Kongsvinger er blitt satt på sidelinjen i denne saken og rådet har ikke fått mulighet til å komme med nye innspill til Komité for Helse og omsorg og Kommunestyret i en sak som vi har vært engasjert i gjennom 3 år.

Prosjekt matlukt i institusjoner

INNSPILL:

Eldrerådet krever en redegjørelse på prosjektet "Matlukt" i sykehjemmene. Vi føler, slik det legges opp til nå, at det ikke blir som tidligere planlagt. Viser til vårt innspill I Eldrerådets sak 013/19: · Kjøkkendrift på sykehjemmene i kommunen er utsatt som sak og skal forberedes videre av administrasjonen. Eldrerådet viser til sine tidligere innspill i saken og viser videre til St.melding nr. 15- punkt 6.5 og event. 6.6

Eldrerådet mener fortsatt at all mat skal tilberedes på kjøkkenet på hver enkelt institusjon og vil presisere: Et sykehjem er først og fremst et HJEM for dem som bor der - og i et hjem skal man kunne lukte at det snart er middag, og allerede da begynne å glede seg til måltidet. Ikke bare det - hvis man har lyst til å være med på å tilberede maten, skal man også kunne gjøre det.

Parkeringsstrategi

INNSPILL:

Det bør være like vilkår for parkering i hele byen og minst en time gratis.

Komité Helse og omsorg

Livsgledehem

Innspill fra Eldrerådet: Eldrerådet anbefaler at Kongsvinger kommune blir med i sertifiseringsordningen - Livsglede for eldre og livsgledehem. Deltakelse i sertifiseringsordningen forplikter kommunen og ansatte til at flere livsgledekriterier som i dag oppleves som mangelfulle får oppmerksomhet og oppfylles.

Organisering av aktivitetstilling

Innspill fra Eldrerådet:

Eldrerådet støtter rådmannens innstilling. Det bør også være aktivitetsstillinger på hvert av sykehjemmene. ·

Strategi Helse og omsorg

Innspill fra Eldrerådet:

Eldrerådet ber om at strategidokumentet og planene som ligger i saken tas med i behandlingen i budsjettarbeidet. Målsetting er bra og tiltakene gode. Dette bør legges til grunn for arbeidet videre.

Komité for Samfunnsutvikling ·

Styrking av Bibliotektilbudet i tettsteder.

Innspill fra Eldrerådet:

Eldrerådet går inn for at tilbudet styrkes og innarbeides i budsjettet for 2020. Eldrerådet ønsker også at tilbudet skal være åpent og tilgjengelig også for voksne.

Andre innspill sendt:

Følgende innspill som sendes ordfører, rådmann, komite for Helse og omsorg:

Informasjon om Demensboligene på Holt viser at kommunestyrets vedtak om vurdering av produksjonskjøkken ikke er fulgt opp. Eldrerådet har snakket for og etterlyst produksjonskjøkken i 3 år. Det samme har demensforeningen gjort i flere henvendelser. Eldrerådet mener at kommunen bør være fremtidsrettet og følge statlige føringer og finansieringsmuligheter (st.meld. 15) og bygge produksjonskjøkken i Demensboligene på Holt.

ER - 046/19 Vedtak:

Eldrerådet er svært skuffet over den utviklingen byggingen av demensboliger på Holt nå har fått. At vi nå skal få enda en utsettelse for en sårt trengende gruppe er meget beklagelig.

Prosesen, gjennom de siste fire år, må evalueres slik at vi ikke kommer opp i lignende situasjoner senere. Kostnader i denne perioden må ikke belastes Eldreomsorgen.

Vi ser at vi har et stort behov for institusjonsplasser. Trolig må vi se på tidligere prosjekter som Bossemoen og tilbygg på Skyrud og Roverudhjemmet.

Eldrerådet ser også fram til et helhetsbilde av eldreomsorgen.

Eldrerådet ønsker å sende følgende innspill:

Reguleringsplan

Eldrerådet ber om at kryssing av Fv210, fra Strandpromenaden til Glåmlia, tydelig merkes og skiltes. Forøvrig støtter Eldrerådet rådmannens innstilling.

Innspill vedr. budsjett 2021-2023:

Eldrerådet ser mye positivt i Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, men hadde gjerne sett at det hadde vært budsjettert med et godt overskudd. Vi finner det også betenkelig at sykefraværet i kommunen er så høyt og støtter alle tiltak som kan redusere dette, det er bra både for de ansatte og økonomien. Eldreomsorgen er nå prioritert og det jobbes planmessig for å møte både dagens og framtidige utfordringer med flere nye positive tiltak. Men Eldrerådet er bekymret for både antall dagplasser, korttidsplasser og langtidsplasser for de som har behov for dette. Satsing på «Hjemme best» er bra, men det må være plass for avlastning og på institusjon den dagen dette ikke fungerer. Erfaring og prognoser viser at behovet øker betydelig i årene framover, og antall sykehjemsplasser og HDO-boliger må dimensjoneres etter dette. Eldrerådet er opptatt av at kommunens innbyggere med behov for hjelp og deres pårørende, skal føle seg trygge på at det er tilpasset tilbud den dagen behovet er der. Usikkerhet skaper utrygghet. Det som skjedde med demensboligprosjektene har frustrert mange og medført usikkerhet hos de som har hatt store forventninger til et bedre tilbud og til flere institusjonsplasser. Eldrerådet ønsker at Kongsvinger kommune skal være offensiv også innenfor helse og mestring, ikke på etterskudd som vi har vært i en årrekke. Det er positivt at antall sykehjemsplasser nå øker med flere på Roverudhjemmet og at HDO-boliger på Holt omdisponeres til det høyeste omsorgsnivået, og dette må komme snarest mulig i 2020. I tillegg må reduksjonen av HDO-boliger erstattes med umiddelbar planlegging og bygging av nye og flere. Vi ser fem til behovsanalysen 2020. Det er flere og spennende nye tiltak i budsjettet og en omorganisering for å utnytte ressursene bedre. Eldrerådet ser fram til informasjon og en dialog etter hvert

som man kommer i gang med det som ligger i budsjett og planer. Eldrerådet har vært og er opptatt av et Seniorsenter i Kongsvinger og ber om at dette realiseres. Så langt har det skjedd lite i den saken. Vi omtalte for 3 år siden Nes Eldresenter som en flott modell å hente erfaringer fra. Medlemmer i Eldrerådet har i løpet av høsten deltatt på fagdager: TELMA, telemedisinsk avstandsoppfølging og boligsosialt arbeid. Begge disse fagområdene er bra for de som trenger trygghet i egne helseutfordringer og for de som har utfordringer i sin økonomi med for høye boutgifter. En slik satsing, er etter de erfaringer man har, god økonomi også for kommunen.

Arbeidet fremover.

I kommunens nye politiske reglement heter det enkelt og altomfattende:

Rådet skal ha mulighet til å uttale seg i alle aktuelle saker for eldre som behandles i kommunens folkevalgte organer.

- Vi ønsker fortsatt at administrasjonen, utvalg, komiteer, formannskap og kommunestyremedlemmer vil spørre etter uttalelser fra Eldrerådet om aktuelle saker som de ser berører levevilkårene og andre forhold som angår kommunens eldre. Kommunens eldre er en stor gruppe som består av mange som fortsatt er ressurssterke og aktive og kan bidra i samfunnet, mange trenger litt støtte i hverdagen og mange er pleietrengende.
- Vi har som mål å følge opp mandatet som er gitt og bruke plassen vi har fått i kommunestyresalen hver gang vi har et innspill til en sak. Da vet vi at våre innspill når frem.
- Det nyvalgte Rådet er, som det tidligere, godt motivert og satser på å videreutvikle et godt samarbeid med politikere, administrasjon og kommunens eldre.